

чення в доставці вантажу, визначається відповідно до закону. Сплата штрафу за доставку вантажу з простроченням не звільняє перевізника від відповідальності за втрату, нестачу або пошкодження вантажу, що сталися внаслідок прострочення.

Так, відповідно до ст. 314 Господарського кодексу України, відповідальність перевізника за втрату, нестачу, пошкодження вантажу: перевізник несе відповідальність за втрату, нестачу та пошкодження прийнятого до перевезення вантажу, якщо не доведе, що втрата, нестача або пошкодження сталися не з його вини. Ця стаття передбачає розміри відповідальності за шкоду, заподіяну при перевезенні вантажу:

- у разі втрати або нестачі вантажу – у розмірі вартості вантажу, який втрачено або якого не вистачає;
- у разі пошкодження вантажу – у розмірі суми, на яку зменшилася його вартість;
- у разі втрати вантажу, зданого до перевезення з оголошенням його цінності, – у розмірі оголошеної цінності, якщо не буде доведено, що вона нижча за дійсну вартість вантажу.

Література

1. Господарський кодекс України // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2003. – № 18, № 19-20, № 21-22. – Ст. 144.
2. Відповідальність перевізника в авіації [Електронний ресурс] // Щотижнева інформаційно-правова газета "Правовий тиждень". – Режим доступу: <http://legalweekly.com.ua/index.php?id=16061&show=news&newsid=121340>

ПОНЯТТЯ ТА ОЗНАКИ КОРПОРАТИВНОГО ІНВЕСТИВАННЯ ЯК ПРАВОВОЇ КАТЕГОРІЇ

Законодавчо в Україні визначено декілька видів інститутів спільного інвестування, які залежно від виду організаційно-правової форми поділяються на корпоративні інвестиційні фонди та пайові інвестиційні фонди. У зв'язку з цим постає питання стосовно встановлення правової природи родового поняття -інституту спільного інвестування чи інституту корпоративного інвестування. Проблематики даної теми полягає у тому, що в юридичній літературі та в чинному законодавстві недостатньо дослідженими залишаються питання визначення поняття, змісту та особливостей корпоративного інвестування в Україні.

Ю. М. Жорнокуй під корпоративним інвестуванням розуміє діяльність приватних осіб (інвесторів) з об'єднання майнових та інтелектуальних цінностей, пов'язану з набуттям корпоративних прав та прав власності на цінні папери, емітовані професійними учасниками ринку цінних паперів, які надалі розміщують отримані кошти в цінних паперах та корпоративних правах інших суб'єктів [2, с. 112]. На його думку, корпоративне інвестування має наступні ознаки: діяльність приватних осіб (інвесторів) спрямована на об'єднання майнових та інтелектуальних цінностей; метою об'єднання майнових та інтелектуальних цінностей є набуття корпоративних прав та прав власності на цінні папери; емітентами цінних паперів є професійні учасники ринку цінних паперів.

Емісія цінних паперів професійними учасниками ринку цінних паперів передбачає об'єднання грошових коштів приватних осіб (інвесторів) з подальшим їх розміщенням у цінних паперах та корпоративних правах інших суб'єктів [2, с. 11].

В. М. Бутузов визначає корпоративне інвестування як вкладення коштів в акції підприємств, що мають форму акціонерних това-

риств, і в статутні фонди (майно) інших підприємницьких товариств корпоративного чи унітарного типу та/або участь у такій організації з метою отримання певного соціально-економічного ефекту, зокрема: прибутку від вкладених в таку організацію інвестицій; забезпечення збуту власної продукції через дочірнє підприємство, що спеціалізується на торгівельній, посередницькій чи лізинговій діяльності; представництво інтересів інвестора в іншому регіоні країни чи за кордоном через створення філій та представництва, що дозволяє уникнути послуг посередників та забезпечити економію коштів, оперативність вирішення ключових питань своєї діяльності (щодо укладення договорів, контролю за їх виконанням тощо) [4, с. 28].

Проте, корпоративне інвестування має місце у тому випадку, коли інвестор розміщує інвестиції у статутний капітал акціонерного товариства, товариства з обмеженою відповідальністю та товариства з додатковою відповідальністю, а розміщення коштів у статутний капітал інших підприємницьких товариств вважаємо є спільною діяльністю. В Законі України "Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди)" імперативно закріплено організаційно-правову форму корпоративних інвестиційних фондів, котрі можуть створюватися виключно як публічні акціонерні товариства.

Д. В. Чернадчук дотримується думки, що найбільш придатними для залучення вільних грошових коштів, акумулювання великих капіталів і реалізації інвестиційних проектів є форми акціонерного товариства та товариства з обмеженою відповідальністю. Під корпоративною формою інвестицій вони розуміють діяльність інвесторів у зв'язку зі створенням юридичної особи (господарського товариства) або їх участю в діючих господарських товариствах [3, с. 116].

Проаналізувавши думки вчених, можна виокремити наступні ознаки корпоративного інвестування: інвесторами при здійсненні корпоративного інвестування є фізичні, юридичні особи, держава чи територіальна громада, які приймають рішення про створення корпоративного інвестиційного фонду або розміщення матеріальних та нематеріальних цінностей до статутного капіталу вже існуючого корпоративного інвестиційного фонду; реципієнтом у корпоративному інвестуванні є корпоративний інвестиційний фонд

(публічне акціонерне товариство), який є емітентом акцій; об'єктом корпоративного інвестування є корпоративні права (для акціонерів) та майно, у тому числі статутний капітал (для корпоративного інвестиційного фонду); мета – отримання прибутку від подальшого розміщення грошових коштів у цінні папери інших емітентів, корпоративні права та нерухомість або отримання різниці між купівлею та продажем акцій та дивідендів (для акціонерів фонду).

Отже, корпоративним інвестуванням є практичні дії інвесторів (фізичних, юридичних осіб, держави чи територіальної громади) щодо розміщення інвестицій (матеріальних та нематеріальних активів) у корпоративний інвестиційний фонд в обмін на права, посвідчені цінними паперами, що провадить діяльність із залучення грошових коштів інвесторів з метою отримання прибутку від вкладення їх у цінні папери інших емітентів (у вигляді дивідендів або різниці між купівлею та продажем акцій), корпоративні права та нерухомість.

Література

1. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 року // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 11-12. – Ст. 614.
2. Жорнокуй Ю. М. Поняття спільного (корпоративного) інвестування / Ю. М. Жорнокуй // Підприємництво, господарство і право. – 2005. – № 10. – С. 8-11.
3. Чернадчук Д. В. Інвестиційне право України : навч. посіб. для вищ. навч. закладів / Д. В. Чернадчук, В. В. Сухонос, Т. О. Чернадчук. – Суми: Унів. книга, 2009. – 260 с.
4. Бутузов В. М. Правові основи інвестиційної діяльності: навч. посіб. / В. М. Бутузов, А. І. Марущак. – К. : КНТ, 2007. – 254 с.